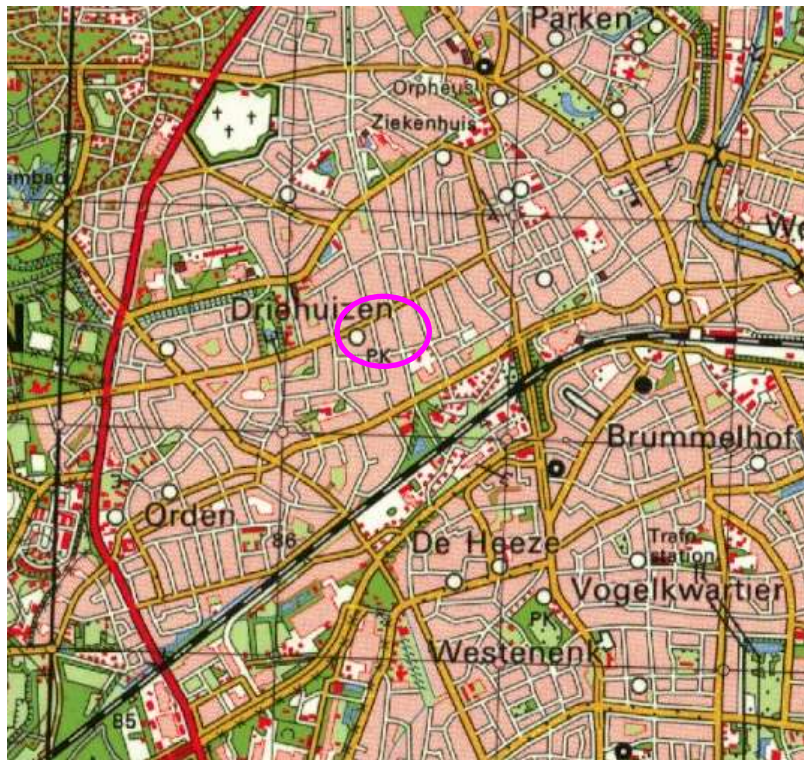

Nader onderzoek

Soortgroep vleermuizen
Prinses Beatrixlaan 171, Apeldoorn

Nader onderzoek

Soortgroep vleermuizen

Prinses Beatrixlaan 171, Apeldoorn

Opdrachtgever: Nikkels projecten bv
Zuiderlaan 1
Postbus 156
7390 AD Twello

Datum: 28 oktober 2015

Status: **Definitief**

Uitvoering: Foreest Groen Consult
Van Pallandtlaan 10
6998 AW Laag-Keppel
T 0314 642221
F 0314 380332
E-mail info@foreestgroenconsult.nl
[Http://www.foreestgroenconsult.nl](http://www.foreestgroenconsult.nl)

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
2	METHODE VAN ONDERZOEK.....	5
2.1	BESCHRIJVING PLANGEBIED	5
3	RESULTATEN	6
3.1	1 ^E ONDERZOEK VLEERMUIZEN	6
3.2	2 ^E ONDERZOEK VLEERMUIZEN	7
3.3	3 ^E ONDERZOEK VLEERMUIZEN	8
3.4	4 ^E ONDERZOEK VLEERMUIZEN	9
4	CONCLUSIE	10
4.1	VASTE RUST- EN VERBLIJPLAATSEN	10
4.2	VLEGROUTE	10
4.3	FOERAGEERGEBIED	10
4.4	GIERZWALUW	11
4.5	HUISMUS.....	11
5	ADVIES	12
	BIJLAGE 1 CV ONDERZOEKER.	13

1 Inleiding

In opdracht van de Nikkels projecten bv is een nader onderzoek verricht naar de aanwezigheid van vleermuizen op de locatie Pr. Beatrixlaan in Apeldoorn.

Deze voormalige bouwmarkt wordt gesloopt om plaats te maken voor de ontwikkeling van woningen. Een eerder uitgevoerde Quick-scan: "Quick-scan Prinses Beatrixlaan 171, Apeldoorn, 22 augustus 2014, Foreest Groen Consult" gaf aan dat een op het terrein aanwezige scheidingsmuur mogelijk van belang is voor vleermuizen. Bij de eventuele sloop van deze muur zou de flora en faunawet worden overtreden indien de muur van belang is voor vleermuizen.

Dit nader onderzoek heeft als doel om in beeld te brengen of en op welke wijze vleermuizen gebruikmaken van de locatie aan de Prinses Beatrixlaan 171 in Apeldoorn.

Het onderzoek en de rapportage zijn uitgevoerd door ir. M.W.P. Ariëns werkzaam bij Foreest Groen Consult.

2 Methode van onderzoek

Voor het onderzoek is het geldende vleermuisprotocol gevolgd. Om een goed inzicht te krijgen in de huidige situatie zijn hiervoor 4 bezoeken van elk 2 uur gebracht aan het terrein.

Data en duur bezoeken:

1^e onderzoek: 4 juni 2015, 21.50 tot 23.50;

2^e onderzoek: 14 juli 2015, 21.54 tot 23.54;

3^e onderzoek: 3 september 2015, 20.17 tot 22.17;

4^e onderzoek: 30 september 2015, 05.35 tot 07.35.

Tijdens de bezoeken voldeed het weer aan de normen die hiervoor in het vleermuisprotocol zijn gesteld.

Het onderzoek gebeurt op zicht en met behulp van een batdetector, een Petterson D100.

2.1 Beschrijving plangebied

De locatie betreft een voormalige winkellocatie met bijgelegen buitenruimte en parkeerplaatsen. Het volledige oppervlak is verhard. Omdat de locatie al geruime tijd leeg staat is op de verharding gedeeltelijk een vegetatie ontstaan. De locatie wordt voor het overgrote deel omsloten door hoge muren. Aan de zijde van de Prinses Beatrixlaan is een 2 meter hoge muur aanwezig met daarin twee grote toegangspoorten. Aan de andere zijde van het terrein is tegen een ongeveer 4 meter hoge muur en afdak gebouwd. Deze muur vormt de grens met de naastgelegen woningen. Aan de noordzijde van de onderzoeklocatie zijn loodsen aanwezig waarin zich een winkel en kantoorruimte hebben bevonden. Deze ruimte zijn op enig achtergelaten meubilair na leeg. Op de hoek met de Asselsestraat is tenslotte nog een klein verhard parkeerterrein aanwezig.

Het totale complex bevindt zich midden in Apeldoorn te midden van oudere vrijstaande en geschakelde woonhuizen.

Afbeelding 1: Ligging plangebied, het plangebied is met een rode lijn omcirkeld. (Bron Atlas Gelderland)

3 Resultaten

3.1 1^e onderzoek vleermuizen

Uitvoerder: Maarten Ariëns

Datum: 4 juni 2015

Tijdstip 21.50 tot 23.50;

Weersomstandigheden:

21.50: 19,5 °C, 0 Bft, helder.

23.50: 18°C, 0 Bft, heldere nacht.

Afbeelding 2, visualisatie van de aangetroffen dieren, 4 juni 2015, groen gewone dwergvleermuis, oranje laatvlieger, de paarse cirkels betreffen gierzwaluwen.

Twintig minuten na de start van de waarneming is een eerste gewone dwergvleermuis (*Pipistrelus pipistrelus*) waargenomen in de achtertuinen van de woningen aan de Hoefweg. Deze straat loopt parallel aan de Pr. Beatrixlaan.

Gedurende de gehele periode zijn in de achtertuinen dieren aangetroffen. De dieren jaagden hier alleen of in elkaars gezelschap. Maximaal twee gewone dwergvleermuizen zijn gelijktijdig waargenomen.

Iets later op de avond heeft een gewone dwergvleermuis enige tijd gejaagd nabij de noordelijke poort van het parkeerterrein in de luwte van de loods. Aan het einde van de periode passeerde de gewone dwergvleermuis de loods aan de zijde van de Pr. Beatrixlaan en aan langs de Asselsestraat. Meestal betrof het één exemplaar. Incidenteel zijn twee exemplaren gelijktijdig waargenomen. De dieren toonden geen belangstelling voor de gebouwen of de scheidingsmuren.

Omstreeks 22.20 is voor de eerste keer een Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) waargenomen. Dit dier kwam uit oostelijke richting en passeerde de locatie ongeveer halverwege. Dit dier is gedurende de observatie meermaals waargenomen. Meestal kwam de laatvlieger uit oostelijke

richting een enkele keer passeerde het dier vanuit westelijke richting de locatie. Het dier toonde geen belangstelling voor de gebouwen of de scheidingsmuren.

Overige waarnemingen

Tot ongeveer 30 minuten na zonsondergang zijn een naar schatting 20 gierzwaluwen actief in de omgeving van de locatie. De dieren vliegen in, in woningen ten oosten en westen van de onderzoek locatie. De onderzoek locatie zelf wordt niet gebruikt. De locaties waar de gierzwaluwen verbleven zijn met paarse cirkels aangegeven.

3.2 2^e onderzoek vleermuizen

Uitvoerder: Maarten Ariëns

Datum: 14 juli 2015

Tijdstip: 21.54 tot 23.54

Weersomstandigheden:

21.54: 18 °C, 1-2 Bft, opklarend na een bewolkte dag.

23.54: 17 °C, 0 Bft, heldere nacht.

Afbeelding 3, visualisatie van de aangetroffen dieren, 14 juli 2015 groen gewone dwergvleermuis, de paarse cirkels betreffen gierzwaluwen

Ongeveer 30 minuten na de start van de observatie zijn twee gewone dwergvleermuizen (*Pipistrellus pipistrellus*) waargenomen in de achtertuinen van de woningen aan de Hoefstraat. De dieren jaagden in kleine en grotere cirkels net onder en boven de scheidingsmuur. Even later waren de dieren ook actief op de parkeerplaats ten zuiden van de loods. Meestal was er een vleermuis aanwezig, soms waren er twee vleermuizen gelijktijdig aan het jagen. In de tweede helft van de periode zijn beide dieren jagend aangetroffen langs de Asselsestraat en onder een lantarenpaal aan de Pr. Beatrixlaan ter hoogte van een bushalte. Deze bushalte bevindt zich midden voor de loods. Deze locaties werden afgewisseld met jachtrondjes in de

achtertuinten. De dieren toonden geen belangstelling voor de gebouwen of de scheidingsmuren.

Een laatvlieger is niet waargenomen.

Overige waarnemingen

Ook bij dit bezoek zijn tot ongeveer 30 minuten na zonsondergang een naar schatting 20 tal gierzwaluwen actief in de omgeving van de locatie. De dieren vliegen in, in woningen ten oosten en westen van de onderzoek locatie. De onderzoek locatie zelf wordt niet gebruikt. De locaties waar de gierzwaluwen verbleven zijn met paarse cirkels aangegeven.

3.3 3^e onderzoek vleermuizen

Uitvoerder: Maarten Ariëns

Datum: 3 september 2015

Tijdstip: 20.17 tot 22.17

Weersomstandigheden:

20.17: 15 °C, 0- 1 Bft, half bewolkt na onbestendige dag.

22.17: 13 °C, 0 Bft, heldere nacht.

Afbeelding 4, visualisatie van de aangetroffen dieren, 3 september 2015, groen gewone dwergvleermuis.

Een half uur na de start van de observatie is een gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) waargenomen halverwege het object aan de zijde van de Pr. Beatrixlaan. Het dier was hier bezig met jagen in kleine cirkels tussen de parkeerplaats en het plantsoen en aangrenzende achtertuinen halverwege het onderzoeksobject. Langetijd is alleen hier de gewone dwergvleermuis aangetroffen. Tegen het einde van de periode heeft het dier zijn jachtgebied verlegd naar een lantarenpaal nabij de bushalte voor de loods. Hier heeft het dier de resterende tijd doorgebracht met het jagen op insecten. In de achtertuinen of

langs de Asselsestraat zijn geen vleermuizen waargenomen. Het dier toonde geen belangstelling voor de gebouwen of de scheidingsmuren.

3.4 4^e onderzoek vleermuizen

Uitvoerder: Maarten Ariëns

Datum: 30 september 2015

Tijdstip 05.35 tot 07.35

Weersomstandigheden:

05.35: 8 °C, 0 Bft, heldere maanverlichte nacht.

07.35: 7 °C 0 Bft, heldere zonsopkomst.

Afbeelding 5, visualisatie van de aangetroffen dieren, 30 september 2015.

Vanwege de aanwezigheid van gewone dwergvleermuizen is het laatste bezoek afgelegd tussen 2 uur voor zonsopkomst en zonsopkomst, conform de voorschriften in het protocol. Bij dit bezoek zijn geen vleermuizen waargenomen. De weer omstandigheden waren goed voor het waarnemen van vleermuizen. De soortgroep is echter niet aangetroffen.

4 Conclusie

In het gebied zijn twee soorten vleermuizen aangetroffen: Gewone dwergvleermuis (*Pipistrelus pipistrelus*) en Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*).

De Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger zijn gebouw bewonende soorten. Incidenteel zullen deze soorten wel boomholten gebruiken maar de voorkeur ligt bij gebouwen als verblijfsruimte.

4.1 Vaste rust- en verblijfplaatsen

Vaste rust- en verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen.

Op drie van de vier momenten van onderzoek zijn vleermuizen waargenomen. In alle gevallen betrof het dieren die aan het jagen waren. Nooit is een dier waargenomen dat interesse had voor de aanwezige loodsen of de scheidingsmuur.

Het laatste onderzoek gericht op de verblijfplaats van een gewone dwergvleermuis heeft zelfs geen enkele waarneming opgeleverd.

De flora- en faunawet wordt voor de soortgroep vleermuizen niet overtreden indien de gebouwen en scheidingsmuur wordt gesloopt.

4.2 Vliegroute

Het gebied fungeert niet als een vliegroute voor vleermuizen. Op de momenten van onderzoek zijn slechts weinig vleermuizen aangetroffen. De vleermuizen die zijn aangetroffen waren aan het jagen. Hierbij zijn de gebouwen en loodsen niet meer als andere gebouwen en woningen in het gebied. De loodsen en de scheidingsmuur zijn van geen belang voor vleermuizen tijdens verplaatsingen over grotere afstanden.

De flora- en faunawet wordt voor de soortgroep vleermuizen niet overtreden indien de gebouwen en scheidingsmuur wordt gesloopt.

4.3 Foerageergebied

Foerageergebieden zijn uitsluitend beschermd als deze een functionele eenheid vormen met een vaste rust- en verblijfplaats. De onderzoeksgegevens geven geen reden om aan te nemen dat de functionele eenheid tussen verblijf- en foerageergebied verstoord raakt. De aanwezigheid van een functionele eenheid is niet aangetoond.

De Gewone dwergvleermuis heeft waarschijnlijk een verblijf in een van de oude woningen ten westen van het plangebied, mogelijk in een van de woningen aan de aangrenzende Hoeflaan.

De planlocatie bestaat voornamelijk uit een verhardterrein. Door jarenlange leegstand zijn op het terrein wel enige bomen en struiken opgeslagen en zijn de klinkers deels met kruidachtige planten en grassen overgroeid. Deze situatie is niet van bijzonder belang voor de vleermuizen. Tijdens het eerste en tweede bezoek zijn gewone dwergvleermuizen

jagend aangetroffen op de parkeerplaats. Waarschijnlijk gelokt door de luwte van de muren. Grote hoeveelheden insecten kunnen hier echter niet aanwezig zijn. Gewone dwergvleermuizen hebben een vrij groot territorium als jachtgebied en passen zich goed aan, aan veranderende omstandigheden. Het slopen van deze locatie is van geen wezenlijk belang voor de instandhouding van deze soort. Na de realisatie van de nieuwe woningen ontstaat opnieuw een jachtgebied dat de aanwezige dieren zeker zullen gebruiken. Afhankelijk van de definitieve inrichting kan dit zelfs een kwaliteitsverbetering betekenen indien er meer structureel groen komt.

De Laatvlieger is alleen tijdens het eerste bezoek waargenomen. Het dier passeerde de locatie in grotere jachtrondes. Op gezette tijden kam het dier overvliegen. Ook voor deze soort is deze locatie niet van geen wezenlijk belang voor de instandhouding van deze soort.

4.4 Gierzwaluw

Bij de eerste twee bezoeken is de aanwezigheid van gierzwaluwen vastgesteld. De vogels verblijven in een groep woningen ten westen en ten oosten van de onderzochte locatie. Deze verblijfplaatsen hebben geen enkele relatie tot de onderzochte locatie. Uitgesloten kan worden dat de locatie van belang is voor de gierzwaluw.

4.5 Huismus

Bij de Quick-scan in 2014 is op de parkeerplaats één huismus waargenomen. Bij de vier nu afgelegde bezoeken zijn geen huismussen waargenomen. Niet op de parkeerplaats en niet op of in de omgeving van de loodsen. Uitgesloten kan worden dat de locatie van belang is voor de huismus.

5 Advies

Wettelijk gezien zijn geen belemmeringen voor het slopen van de loodsen en de scheidingsmuur. De flora- en faunawet wordt voor de soortgroep vleermuizen niet overtreden.

De keuze kan worden gemaakt om met de aanwezigheid van deze soortgroep rekening te houden: voor, tijdens en na het realiseren van de woningen. Dit is een stukje duurzaamheid dat niets of niet veel hoeft te kosten.

Het is duidelijk dat in het gebied een beperkt aantal vleermuizen actief zijn. Met het uiteindelijke ontwerp en materiaal keuze kan veel voor deze kwetsbare dieren worden gedaan. De dieren geven geen enkele vorm van overlast en dragen bij aan een gezond leefmilieu doordat zij zeer veel insecten wegvangen.

Bij de openbare verlichting kan gekozen worden voor vleermuis vriendelijke armaturen. Bij het bouwen van de woning kunnen eenvoudige voorzieningen worden opgenomen. Variërend van een iets bredere open stootvoeg, tot speciale voorzieningen in spouwmuur of dak. Dit draagt wezenlijk bij aan de instandhouding van deze bijzondere dieren.

Bijlage 1 CV onderzoeker.

Curriculum Vitae

Personalia:

Naam:	Ariëns
Voornamen:	Maarten Wilhelmus Petrus
Titel:	Ir.
Adres:	Van Pallandtlaan 10
Postcode:	6998 AW
Plaats:	Laag-Keppel
Telefoon:	[REDACTED]
Fax:	[REDACTED]
E-mail:	[REDACTED]
Geboortedatum:	[REDACTED]
Geboorteplaats:	[REDACTED]
Burgerlijke staat:	[REDACTED]
Kinderen:	[REDACTED]
Nationaliteit:	Nederlandse
Rijbewijs:	B E
Militaire dienstplicht:	1993

Opleidingen :

HBCS : 1985 - 1990. Hogere Bosbouw en Cultuurtechnische School, tijdens mijn studie gefuseerd in de Internationale Agrarische Hogeschool Larenstein te Velp. Afstudeerrichting Bosbeheer en Bosbouwtechniek, getuigschrift behaald.

LUW : 1990 - 1992. Landbouw Universiteit Wageningen, studierichting Bosbouw met de oriëntatie Gematigde zone, doctoraal getuigschrift behaald.

Ervaring

1994-1997: diverse kortlopende contracten en opdrachten o.a. bij Oranjewoud; beheer en onderhoudsplannen bos- en natuurterreinen, NPC Hoevelaken; opzetten van beheersysteem voor vliegveldverhardingen en enkele bedrijven in de groenvoorziening en wegenbouw als calculator/werkvoorbereider maar ook tijdelijke assistentie in aanleg en onderhoud van groenvoorzieningen, wegen en rioleringen.

1995 Foreest Groen Consult ingeschreven bij de kamer van koophandel.

Tussen mei 1997 en december 1999 ben ik werkzaam geweest bij BSI-bomenservice in Baarn. In deze periode heb ik mij bezig gehouden met het uitvoeren van boomtechnisch onderzoek en advies bij met name gemeenten in heel Nederland.

Vanaf 1 januari 2000 ben ik fulltime werkzaam voor mijn advies- en onderzoeksbureau Foreest Groen Consult. Ik richt mij met mijn werkzaamheden als bosbouwer in de stad op het beheer van de groene ruimte en dan met name bomen en flora-en fauna vraagstukken.

Opdrachtgevers zijn : overheden, civieltechnische adviesbureaus, wegenbouwbedrijven, instellingen en particulieren.

Opdrachten: Inspecties/inventarisaties, beheer en onderhoudsplannen, structuurplannen, bestekken, ontwerpen, ontheffingsaanvragen flora en faunawet, onderzoeksvragen, algemeen advies op gebied van: beheer bossen, openbare ruimte, bomen, flora en fauna.
